

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	39792 Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39792
Назва ОП	Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кравцов Сергій Станіславович, Бублей Софія Валеріївна, Сущенко Олена Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2024 р. – 10.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1rtOXZyZGzVZxqFk-aP1wrds77Re4DXbN/view
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1XcB_oO_w6opsNEb6tm_UNiKDt8Lo-46N/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи експертна група підтвердила і доповнила факти, подані у Відомостях про СО ОП. Наявні в акредитаційній справі та надані експертам документи, а також уточнені в процесі дистанційної акредитаційної експертизи фактичні дані щодо організації освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича (далі – ЧНУ) дають можливість стверджувати, що ОП «Готельно-ресторанний сервіс та турсервіс» загалом відповідає критеріям оцінювання якості, а виявлені слабкі сторони й недоліки є несуттєвими і не применшують значення її реалізації. З огляду на сучасні вимоги ринку праці та інтереси стейкхолдерів ОП є актуальною та збалансованою. Наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для провадження освітньої діяльності. ОП узгоджено зі Стратегічним планом та Концепцією розвитку ЗВО. Зміст ОП має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження і надає можливості здобувачам сформувати усі необхідні професійні компетентності разом з soft skills. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, вчасно оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання загалом забезпечує досягнення ПРН, окреслених в ОП. Для моніторингу ПРН НПП застосовують різні методи та форми оцінювання, про які інформують здобувачів заздалегідь на початку вивчення ОК. Контрольні заходи та оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та дозволяють перевірити якість опанування здобувачами запланованих результатів навчання. У ЗВО існує система зворотного зв'язку зі студентами щодо оцінювання якості освітнього процесу, систематично проводяться заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності. Адміністрація ЗВО забезпечує відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та практичну зорієнтованість ОП на здобувачів. Склад, наукова спрямованість, академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, в цілому, достатні для успішної реалізації ОП. ЧНУ забезпечує достойні умови для професійного розвитку викладачів, сприяє постійному та безперервному підвищенню їхньої кваліфікації і надає доступ до всіх ресурсів, необхідних для професійного розвитку. Освітнє середовище загалом є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу, здобувачів зокрема. В академічній спільноті ЧНУ сформовано культуру якості освіти. Разом з тим ЕГ виявлено ряд зауважень, які потребують подальшого вирішення та удосконалення ОП. Відповідно до цього сформовано ряд рекомендацій щодо покращення освітньої діяльності за ОП, що акредитується, адже усі зазначені освітні процеси мають потенціал для покращення та удосконалення, що і стало базисом консультативного оцінювання експертної групи.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики ОП зазначені за кожним критерієм оцінювання якості освіти, є колегіально визначеними та підтвердженими необхідними фактичними даними. Узагальнення відповідних сильних сторін та позитивних практик наступне: цілі та ПРН ОП враховують інтереси всіх категорій стейкхолдерів, особливості та кращі практики аналогічних вітчизняних і зарубіжних ОП при розробці і перегляді ОП, стратегічні орієнтири та тенденції розвитку галузі, регіональну специфіку; унікальна матеріально-технічна база ЗВО (пам'ятка ЮНЕСКО, використання ресурсів якої задіяно в навчальному процесі при викладанні ОК та практичній підготовці), рекреаційно-оздоровча інфраструктура, які використовуються для забезпечення освітнього процесу на ОП сприяють формуванню і розвитку soft skills здобувачів ОП; у ЗВО забезпечено конструктивну співпрацю з роботодавцями в контексті удосконалення та якісної реалізації ОП; залучені підприємства та організації для закріплення практичних навичок здобувачів відповідно до змісту і цілей ОП; в освітньому процесі запроваджено проведення бінарних лекцій з професіоналами-практиками туристичного бізнесу. В середовищі реалізації ОП сформовано культуру якості, створено Центр забезпечення якості вищої освіти, що сприяє постійному розвитку ОП, визнання академічної доброчесності цінністю університету. Сильною стороною є імплементований до системи Moodle модуль автоматичної перевірки студентських робіт на плагіат. Наведені висновки підтверджуються результатами зустрічей із гарантом, представниками адміністрації ЗВО, НПП, здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування, роботодавцями.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони ОП та рекомендації щодо її вдосконалення зазначені за критеріями оцінювання якості освіти. ЕГ констатує, що виявлені недоліки та зауваження є такими, що мають потенціал для якнайшвидшого усунення, покращення та удосконалення. Основні рекомендації узагальнюються таким чином: мета, предметна область, об'єкт ОП мають ознаки неузгодженості та незбалансованості через вузькоспеціалізовані цільові орієнтири. Рекомендовано при перегляді ОП в 2024 р. привести визначення об'єкту ОП у відповідність до предметної області спец. «Туризм і рекреація» та усталеного понятійно-категоріального апарату туризмології, привести формулювання унікальності та фокусу ОП у відповідність до її змістовного наповнення. Рекомендовано при оновленні наступного року вдосконалити зміст ОП більш широким представленням ОК, що забезпечують поглиблене вивчення сучасних ІКТ в турсфері для формування у здобувачів навичок роботи із спеціалізованим програмним забезпеченням (напр. Poster POS, Servio, Amadeus, Sabre, QGIS та ін.). Рекомендовано вдосконалити каталог вибіркового НД циклу проф.підготовки та їх змістовної наповненості з метою усунення певного дублювання НД та тем, що їх складають. Перелік ВК циклу загальної підготовки ускладнює процедуру вільного вибору. Рекомендовано при оновленні ОП у 2024 р. переглянути структуру ОП на предмет унормування переліку ВК циклу загальної підготовки. На основі

аналізу НП ОП ЕГ рекомендує включити ОК «Основи наукових досліджень» до складу обов'язкових для забезпечення повноцінного досягнення ПРН20. Відповідно до запиту здобувачів та наявних можливостей на випусковій кафедрі рекомендовано у 2024-2025 н.р. запровадити білінгвальні ОК. Матриця відповідності обов'язкових ОК і ПРН в ОП містить недоліки та потребує коригування та узгодження з РП НД. В ряді ОК спостерігається часткове дублювання тем (ОК13, ОК16, ОК8, ОК14, ОК9, ОК12). ЕГ рекомендує переглянути РП НД з метою усунення дублювання змісту ОК. Рекомендовано активізувати практику академічної мобільності здобувачів на підставі діючих угод з закордонними ЗВО, розглянути альтернативні форми міжнародної академ. мобільності (напр., онлайн), а також участь здобувачів та НПП у грантовій діяльності. Рекомендовано НПП, що задіяний на ОП, підвищити публікаційну та наукову активність відповідно до ОК, що вони забезпечують. ЕГ рекомендує посилити співпрацю зі здобувачами щодо їх участі в засіданнях кафедри та проєктної групи впродовж наступних років. Задля оптимізації процесу обговорення ОП та отримання пропозицій від стейкхолдерів, ЕГ вважає за доцільне рекомендувати розмістити на сайті активне посилання на гугл-форму для спрощення процедури збору пропозицій та максимального охоплення всіх стейкхолдерів. Доцільно було б розширити напрями професійного розвитку НПП шляхом забезпечення їхнього стажування на підприємствах тур. галузі за тематикою використання сучасних ІКТ та спеціалізованих програмних продуктів в тур.сфері, що сприяло б вдосконаленню їхніх практичних навичок.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП відповідають Стратегічному плану розвитку ЗВО до 2026 р. (<http://surl.li/qjmkkm>, <http://surl.li/harkt>) та Концепції розвитку ЗВО на 2023-2026 рр. (<http://surl.li/qeonh>). Ціль ОП визначено з урахуванням положень Стандарту ВО за спеціальністю 242 Туризм і рекреація для першого (бакалаврського) рівня. Особливість ОП полягає у теоретичній та практичній підготовці здобувачів в сфері готельно-ресторанного обслуговування як сервісної складової турпродукту, що розробляється, просувається та реалізується туроператорами. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО були окреслені завдання розвитку ОП щодо формування компетентностей, які пов'язані з сучасними тенденціями на тур. ринку. Перший проректор ЧНУ відзначив, що ОП започатковано відповідно до вимог регіонального та національного ринку праці, її цілі відповідають місії та стратегії ЗВО. На зустрічі 1 Гарантом ОП зазначено, що особливістю ОП є її орієнтація на практико-орієнтоване навчання, спрямування на сферу готельно-ресторанного сервісу у складі турпродукту. Визначення об'єкту ОП, порівняно зі Стандартом ВО за спеціальністю 242 Туризм і рекреація для першого (бакалаврського) рівня (<http://surl.li/qmrea>), трансформовано додаванням до трактування: «готельно-ресторанний сервіс і туризм як суспільні феномени...» (<http://surl.li/qmrer>). З таким визначенням розробників ОП не можна погодитись, оскільки готельно-ресторанний сервіс та туризм є взаємопов'язаними, але різними категоріями. ЕГ рекомендує при наступному перегляді ОП привести визначення об'єкту ОП у відповідність до предметної області спеціальності «Туризм і рекреація» та усталеного понятійно-категоріального апарату туризмології. Визначені в ОП цілі та особливості включають в себе загальні та фахові компетентності для економічної, орг.-управлінської, виробничо-технологічної діяльності в сфері готельно-ресторанного обслуговування та туроперейтингу. Такий широкий спектр компетентностей потребує інтеграції різних предметних областей та носить характер міждисциплінарності, оскільки туроперейтинг вимагає специфічних знань і навичок, які відрізняються від тих, що потрібні для готельно-ресторанного сервісу. Відповідно до цього ОП потребує уточнення об'єкту та фокусу. Отже, мета, предметна область, об'єкт ОП мають ознаки неузгодженості через вузькоспеціалізовані цільові орієнтири. Потребує уточнення та відповідного узгодження фокус ОП, що зазначає, що «Акцент робиться на здобутті знань та умінь....необхідних для працевлаштування на управлінсько-адміністративних посадах відповідних підприємств». При цьому наведена в ОП придатність випускників до працевлаштування включає тільки перелік можливих посад (за КП ДК 003:2010), що пов'язані з робочими обов'язками або функціональними областями, а не управлінсько-адміністративних. Вдосконалення ОП може відбуватися у напрямках подальшої інформатизації тур.діяльності, посилення формування у здобувачів управлінських, підприємницьких компетентностей, а також спеціалізованих знань та компетентностей з туроперейтингу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей, визначення ПРН ОП та подальшого їх оновлення залучено стейкхолдери: здобувачі, роботодавці, представники академ. спільноти, провідні фахівці підприємств та організацій, зокрема ТОВ «ОЗЗІ

ГРУП», ТОВ «Карпати Мигово», Академія професійної освіти «Меркур», ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Київський національний університет технологій та дизайну, Чернівецька обласна рада, ТОВ «ТРЕВЕЛ СТАДІ ВОРК» (<http://surl.li/ejatq>). Це співробітництво має постійний характер, є відкритим та прозорим. Здобувачам пропонують у кінці кожного семестру висловити свої побажання та зауваження щодо організації НП, змісту ОП, узагальнення результатів опитування оприлюднюються на сайті географічного факультету (<http://surl.li/apsuf>) та ЗВО (<http://surl.li/qjobf>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що беруть участь в анкетуваннях, зазначивши, що вони задоволені організацією навчального процесу і не бачать необхідності змінювати ОП, оскільки мають можливість самостійно обирати частину дисциплін. У ЗВО систематично проводиться анкетування здобувачів соціологічною лабораторією ЗВО (анкета «Викладачі очима студентів»), однак результати представлено в розрізі факультетів і ЗВО в цілому, що не дає змоги зробити висновки щодо рівня задоволеності ОП. На зустрічах зі здобувачами і представниками студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що студенти обізнані щодо процедур внесення пропозицій для покращення ОП, участі в її обговоренні. У ЗВО створено і функціонують Рада стейкхолдерів (<http://surl.li/qjodz>), Асоціація випускників (<http://surl.li/lqopk>). Роботодавці та випускники кафедри й факультету запрошуються на наукові та освітні заходи, організовані для здобувачів ОП, залучаються для проведення виїзних практичних занять, бінарних лекційних та практичних занять, практичних занять на базі стейкхолдера, в якості керівників практик (<http://surl.li/ejatq>, <http://surl.li/nlxpi>). Отже, стейкхолдери долучаються не лише до розробки ОП, але й до її реалізації. На зустрічі ЕГ з роботодавцями їх представники підтвердили, що вони приймали участь у обговоренні ОП та участі в її реалізації. Коло стейкхолдерів сформоване відповідно до ОП. Слід констатувати, що позиції та потреби стейкхолдерів розглядаються і враховуються.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання й подальшого оновлення цілей та ПРН ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці в туризмі (орієнтація навчання на нац. і світовий досвід теоретичної і практичної проф. підготовки, формування фахових компетентностей задля забезпечення конкурентоспроможності випускників ОП на ринку праці); тенденції розвитку спец. 242 Туризм і рекреація; галуzeвий та регіональний контекст – сучасний стан розвитку міжн. та внутрішнього туризму в Україні, Стратегії розвитку Чернівецької обл. до 2027р., Стратегічному плану розвитку ЧНУ до 2026р. (<http://surl.li/qjmkkm>), досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Зустріч ЕГ з НПП показала, що Гарант та проектна група ОП вивчали досвід реалізації аналогічних ОП таких вітчизняних ЗВО як ОНМУ, ДТЕУ, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», а також закордонних - Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu (Польща), Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (Польща), зокрема щодо використання досвіду з посилення практ. складової в сфері готельно-ресторанного обслуговування і туropерейтингу, визначення рекреаційних аспектів туризму, інтернаціоналізації освіти. ЗВО підтримує зв'язки з роботодавцями та проводить з ними консультації щодо реалізації ОП та оновлення ОК. На зустрічі роботодавці підтвердили важливість вивчення сучасних ІТ та спец.програмного забезпечення, іноземних мов та затребуваність випускників даної ОП. При розробці ОП регіональний контекст враховано шляхом консультацій з провідними компаніями туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Чернівецької обл., що потребують висококваліфікованих фахівців у цій сфері, зокрема заклади ресторанного господарства «OZZY», «YOKI», готельно-ресторанний комплекс «ALLURE INN», ТО «Агора тур», тур.комплекс «Карпати Мигово». Тенденції розвитку спеціальності також відображені в оновленій ОП та щорічному оновленні РПНД ОП (<http://surl.li/fhlvq>), що забезпечують досягнення ПРН. З метою відображення специфіки та особливостей ОП має додатково до Стандарту спец. фахові компетентності СК17-СК21 та ПРН23-ПРН27. Слід зазначити, що оновлена ОП 2023 р. затверджена 28.02.2023 р. за спец. 242 Туризм та введена в дію з 01.09.2023 р. (<http://surl.li/ejatq>). Наказом МОНУ №392 від 05.04.2023 р. назву спец-ті змінено на «Туризм і рекреація». З урахуванням Постанови КМУ №1392 ВР університету 03.04.2023 р., протокол №3 затверджено склад групи забезпечення ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropерейтинг» спец. 242 Туризм і рекреація. За результатами прийнятих рішень зміна назви спеціальності на даній ОП запроваджується з початком навчального року з урахуванням того, що змістове наповнення ОП повністю відповідає назві спец. 242 Туризм і рекреація. Відповідно до Наказу № 118 від 03.04.2023 (§5, п. 29), на виконання рішення Вченої ради університету (3.04.2023 р. протокол №3) такі дії вчинено (<http://surl.li/hilgl>). За появленням гаранта при підготовці оновленої ОП зміну назви спеціальності враховано.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП, що акредитується, відповідає Стандарту (<http://surl.li/qjwhf>) в питаннях визначення результатів навчання та компетентностей, зміста, тривалості навчання бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а також дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня бакалавр (<http://surl.li/dame>). ОП містить всі загальні і фахові компетентності, а також програмні результати навчання, що визначені Стандартом. ОП містить загальні компетентності ЗК1 – ЗК14, спеціальні (фахові) компетентності (СК1-СК21 (при 16 у Стандарті), програмні результати навчання ПРН1 – ПРН27 (при 22 у Стандарті)). Враховуючи фокус та специфіку даної ОП, розробниками додано спеціальні компетентності СК17-СК21 та програмні результати навчання ПРН23-ПРН27. Всі передбачені ОП компетентності та ПРН досягаються за рахунок

обов'язкової складової - 35 ОК та практичної складової. Слід звернути увагу розробників ОП на необхідність посилення змісту ОК ОП, що забезпечують досягнення ПРН9 «Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки» та ПРН25 «Знати технологічні процеси та операції, пов'язані з наданням та організацією споживання основних і додаткових послуг (гостинності, харчування, дозвілля та анімації тощо) в закладах готельно-ресторанного господарства відповідно до існуючих стандартів із використанням сучасних інформаційних та інноваційних технологій» в площині сучасних інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення для туристичної галузі, особливо ОК 17, ОК 19, ОК 20, ОК 21, ОК 29. Зміст зазначених ОК окреслює застосування цифрових технологій для розв'язання завдань у сфері готельно-ресторанного сервісу та туроперейтингу, однак предметно такі технології не вивчаються (<http://surl.li/fhlvq>, онлайн-зустрічі з НПП та здобувачами). Для всеоб'ємного забезпечення досягнення ПРН9, ПРН25 рекомендовано удосконалити змістовне наповнення зазначених ОК шляхом запровадження вивчення сучасних цифрових технологій та спеціалізованого програмного забезпечення в туризмі. Форма атестації здобувачів ВО відповідає вимогам стандарту - атестація на ОП здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи (<http://surl.li/ejatq>). ОП містить усі необхідні визначені стандартом загальні та фахові компетентності, а також дозволяє досягти обумовлені Стандартом результатів навчання про що свідчить матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП враховує інтереси всіх категорій стейкхолдерів, особливості та кращі практики аналогічних вітчизняних і зарубіжних ОП при розробці і перегляді ОП, стратегічні орієнтири та тенденції розвитку галузі, регіональну специфіку. Забезпечується комплексний підхід до організації взаємодії ЗВО, викладачів, роботодавців, випускників, що підтверджено спільними проєктами з різними групами стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкими сторонами є визначення фокусу ОП. Мета, предметна область, об'єкт ОП мають ознаки неузгодженості та незбалансованості через вузькоспеціалізовані цільові орієнтири. Потребує уточнення та відповідного узгодження фокус ОП. Рекомендовано робочій групі при перегляді ОП в 2024 р. привести визначення об'єкту ОП у відповідність до предметної області спеціальності «Туризм і рекреація» та усталеного понятійно-категоріального апарату туризмології, привести формулювання унікальності та фокусу ОП у відповідність до її змістовного наповнення, скоригувати назву спеціальності в ОП 2024 р. Для всеоб'ємного забезпечення досягнення ПРН9, ПРН25 рекомендовано удосконалити змістовне наповнення зазначених ОК шляхом запровадження вивчення сучасних цифрових технологій та спеціалізованого програмного забезпечення в туризмі. Потребує відповідного уточнення та додаткового обґрунтування р.4 ОП «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання», де наведена придатність випускників до працевлаштування включає тільки перелік можливих посад (за КП ДК 003:2010), що пов'язані з робочими обов'язками або функціональними областями, а не управлінсько-адміністративних, як то зазначено в р. 2 ОП «Мета освітньої програми».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На підставі аналізу змісту ОП та її компонентів в тому числі щодо рівня її відповідності Стандарту вищої освіти, місії та Стратегії розвитку НУБіП, враховуючи інформацію отриману під час зустрічей з керівництвом ЗВО, академічним персоналом, здобувачами освіти, роботодавцями ЕГ відзначає повну відповідність ОП "Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг" за підкритеріями 1.2., 1.3; за підкритерієм 1.1 - часткова відповідність: заявлені цілі відповідають місії та стратегії ЗВО, визначаються з урахуванням побажань стейкхолдерів, але мета, предметна область, об'єкт ОП мають ознаки неузгодженості та незбалансованості через вузькоспеціалізовані цільові орієнтири, потребує інтеграції різних предметних областей та носить характер міждисциплінарності, оскільки туроперейтинг вимагає специфічних знань і навичок, які відрізняються від тих, що потрібні для готельно-ресторанного сервісу; за підкритерієм 1.4 - часткова відповідність: ОП дозволяє досягти обумовлені Стандартом зі спеціальності 242 Туризм для першого (бакалаврського) рівня ВО результати навчання, однак потребує удосконалення змістовне наповнення ОК, що забезпечують ПРН9, ПРН25 шляхом запровадження вивчення сучасних цифрових технологій та спеціалізованого програмного забезпечення в туризмі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП "Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг" у ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів (термін навчання - 3 роки 10 місяців), з них 61 кредит відводиться на дисципліни за вибором здобувачів ВО, перелік яких наведено на сайті кафедри (<http://surl.li/fhlvq>) та у каталозі загальноуніверситетських вибіркових дисциплін (<http://surl.li/lzxoq>) та 19,5 кредитів на практичну підготовку. Загальний обсяг кредитів за освітньою програмою відповідає п.4 ст.5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОП форма атестації здобувачів, визначена в ОП, відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для бакалаврського рівня для навчання на базі повної загальної середньої освіти. Гарантовано визнання та зарахування ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальністю 242 «Туризм» не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС, а за іншими спеціальностями - не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС. ОП передбачено послідовне опанування ОК, що відображено у структурно-логічній схемі.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Наданий ЗВО НП і структурно-логічна схема свідчать про переважно чітку структуру з внутрішньою логікою побудови. ОК у цілому забезпечують досягнення заявлених ПРН. ОП передбачає обов'язкові ОК, що розподілені на цикл загальної підготовки (7 ОК) та цикл проф.підготовки (28 ОК) та вибіркові компоненти - 3 ЗВК циклу загальної підготовки та 13 циклу проф. підготовки. Курсова робота до ОК не віднесена, виділена окремо в циклі проф.підготовки обов'язкових ОК. ЕГ рекомендує внести зміни до каталогу вибірових НД циклу проф.підготовки та їх змістовної наповненості з метою усунення певного дублювання НД та тем, що їх складають. Так, у 2 семестрі пропонується 9 НД для вибору, з яких 6 НД є географічної спрямованості, мають певне дублювання змісту та не враховують специфіки даної ОП, а є загальними, про що свідчить зміст ОК (<http://surl.li/mquqc>). Відповідно до результатів опитування здобувачів (<http://surl.li/apsuf>) вони також зазначають про дублювання змісту НД ОП – 21,4% відповіли «так», 21,4% - «частково». Крім того, ЕГ рекомендує перенести вибірову НД «Основи наукових досліджень» до складу обов'язкових задля забезпечення повноцінного досягнення ПРН20. Під час онлайн-зустрічі гарантом було пояснено, що набуття компетентностей дослідницького спрямування відбувається під час практик та виконання дипломної роботи. Однак, зміст програм практик не містить завдань дослідницького характеру та наукового пошуку (<http://surl.li/ehatu>). Також ЕГ відзначає, що матриця відповідності обов'язкових ОК і ПРН в ОП потребує коригування та узгодження з РПНД. Так, в РПНД ОК5 відсутні ПРН14,15, зазначені в матриці за цією ОК; за ОК1 та ОК7 в РПНД заявлено ПРН11, але він відсутній у матриці за цією ОК; ОК9 (ПРН1,2,14,15 в матриці – ПРН2,14,15,26 в РПНД), ОК11 (заявлені в матриці ПРН1,2 відсутні в РПНД). Аналогічні неузгодження за ОК14, ОК16-18, ОК22, ОК24, ОК29-31, ОК33, ОК35. В матриці також наведено ПРН для курсової роботи, яка не означена в НП як ОК (силабус відсутній), практик (не означені в НП як ОК), кваліфікаційна робота (в метод. вказівках до неї вказано, що «Захист бакалаврської дипломної роботи передбачає перевірку ПРН»).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг» за своєю назвою має ознаки міждисциплінарності, за змістом відповідає предметній області спеціальності 242 Туризм. Об'єкт вивчення ОП містить додавання до визначеного в Стандарті ВО категорії «готельно-ресторанний сервіс», що не є вірним по суті і потребує приведення його у відповідність до понятійно-категоріального апарату туризмології. Зміст ОП відповідає, цілям навчання, методам та інструментам предметної області. Предметна область ОП знаходить відображення у ОК циклу професійної підготовки. Однак, спостерігається часткове дублювання тем у різних ОК (ОК13, ОК16, ОК8, ОК14, ОК9, ОК12). ЕГ переконалася, що туристичне спорядження, обладнання навчальних лабораторій: симуляції туристичної ситуації, ресторанного обслуговування та устаткування, навчально-наукової лабораторії регіонального дослідження туристичної інфраструктури та рекреаційних ресурсів (<http://surl.li/peyvt>), обладнання комп'ютерних класів відповідає предметній області спеціальності й дозволяє досягти ПРН за ОП. ЕГ також відзначила відсутність спеціалізованого програмного забезпечення в туризмі (напр. Poster POS, Servio, Amadeus, Sabre, QGIS та ін.), у т.ч. вони не відображені у темах професійних ОК, що суттєво ускладнює забезпечення набуття здобувачами відповідних компетентностей щодо інформаційного та технологічного забезпечення діяльності готельно-ресторанних та туropolераторських компаній.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЧНУ регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aetyu>), Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ ім. Ю. Федьковича права на вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/affog>). На зустрічах із здобувачами ЕГ пересвідчилася, що процедура вибору дисциплін повністю відповідає описаній в звіті СО, є прозорою і зрозумілою. Здобувачі мають право на: вибір ВК; академічну мобільність; зарахування кредитів із неформальної освіти; пропозиції власних тем кваліфікаційних та курсових робіт; пропозиції баз для проходження практик. 25,4% ОП відведені на дисципліни вільного вибору здобувачів ВО, що відповідає вимогам законодавства. Силабуси з вибіркового ОК наявні у відкритому доступі на сайті кафедри географії та менеджменту туризму (<http://surl.li/fhlvq>). В ОП вибіркова частина представлена циклами загальної й професійної підготовки. Серед НД вільного вибору циклу загальної підготовки передбачено ЗВК1 Фіз.виховання (за видами спорту) та ЗВК3 Професійна ін.мова (за мовами), що по суті не передбачає вибору НД, а забезпечує обов'язкове їх вивчення (за ЗВК1 здобувачі обирають тільки вид спорту, за ЗВК3 - мову). Крім того, ЗВК2 зазначена як «Дисципліна ЗВО Фіз.виховання/Психологія ділового спілкування/Демократія від теорії до практики/Вибіркова дисципліна із загальноунівер-го каталогу». Тобто в цьому блоці здобувач фактично має можливість обрати тільки 1 НД – ЗВК2, якою також може бути Фіз.виховання. Такий перелік ВК циклу загальної підготовки фактично унеможливорює процедуру вільного вибору та не дозволяє забезпечити формування особистої траєкторії навчання здобувача у повній мірі. ЕГ рекомендує робочій групі при удосконаленні ОП у 2024 р. переглянути структуру ОП на предмет унормування переліку ВК вільного вибору циклу загальної підготовки. Вибіркові НД циклу професійної підготовки згруповано за семестрами від 3 до 9 НД в кожному. Наступним кроком, після вибору ОК, є внесення відповідної інформації до індивідуального плану здобувача.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ВО регулюється "Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича" (<http://surl.li/hikoі>) та "Положенням про проведення практики здобувачів ВО Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича" (<http://surl.li/jdfu>). Навчальний план (<http://surl.li/mncyn>) містить навчальну (4,5 кредита ЕКТС), 2 виробничі (9 кредитів ЕКТС) практики та випускні кваліфікаційну роботу з кредитів ЕКТС. Про набуття важливих для професійної діяльності практичних навичок шляхом опанування дисциплін, залучення представників бізнесу, випускників ОП зазначили здобувачі ОП (зустріч № 4) Також здобувачі зазначили, що викладачі ОП застосовують гнучкі методи для більш ефективного засвоєння матеріалу лекцій і матеріалу практичних занять. Сильною стороною ОП є наявність власної бази студентських польових практик географічного факультету "Мигове" в Буковинських Карпатах, яка використовується для навчальних практик для ознайомлення з рекреаційними ресурсами та туристичними маршрутами Буковинських Карпат (<http://surl.li/ehatu>). Також на сайті кафедри викладено договори про співпрацю з базами практик та стажування (<http://surl.li/ehatu>). На зустрічі 6 роботодавці відзначали високу зацікавленість у практичній підготовці здобувачів ОП та фахові компетентності тих, хто був у них на практиці. При цьому роботодавці наголошували на зацікавленості у співпраці з випусковою кафедрою, подальшому працевлаштуванні майбутніх випускників та підкреслили важливість підсилення мовної підготовки та вивчення спеціалізованого програмного забезпечення в туризмі. ЕГ констатує, що ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів ВО, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг» передбачає опанування soft skills здобувачами ВО, які формуються через оволодіння загальними компетентностями ЗК1-ЗК14 й програмними результатами навчання ПРН11-ПРН 22 під час теоретичного навчання, проходження практики, участі в діяльності студентського гуртка «7 Пагорбів». Набуття соціальних навичок здобувачами ВО досягається також застосуванням сучасних технологій змішаного навчання для самостійної роботи студентів з різними інформаційними ресурсами та сервісами (Prometheus, Coursera та ін.) в межах ОП. Джерелом формування когнітивних, комунікативних навичок та критичного мислення є участь здобувачів у круглих столах, майстер-класах, науково-практичних конференціях, позааудиторних заходах, фахових семінарах, зустрічах зі стейкхолдерами та спілкування з фахівцями в галузі туризму (<http://surl.li/nbyqo>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Планування навантаження здобувачів вищої освіти, а також розподіл загального навантаження на аудиторну та самостійну роботу здійснюється відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича" (<http://surl.li/hikoi>), де обсяг кредитів ЄКТС на один навчальний рік має становити 60 кредитів. ОП має обсяг 240 кредитів ЄКТС, або 7200 годин. Під час онлайн-зустрічі 8 начальника навчального відділу зазначив, що співвідношення годин між аудиторним навантаженням й самостійною роботою планується в межах від 1/3 до 2/3. В структурі аудиторних годин спостерігається майже рівномірний розподіл лекційних годин і годин практичних занять. Аналіз змісту компонентів ОП показав достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для досягнення ПРН. Це підтверджується також результатами опитування здобувачів. Визначено, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів у цілому реалістично відображає навчальне навантаження здобувачів, дозволяє досягти визначених цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За даною ОП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Утім, у ЗВО розроблено Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання (<http://surl.li/ehatu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Унікальна матеріально-технічна база ЗВО (пам'ятка ЮНЕСКО, використання ресурсів якої задіяно в навчальному процесі при викладанні ОК та практичній підготовці в сфері екскурсійної діяльності), рекреаційно-оздоровча інфраструктура, природно-ресурсні локації, які використовуються для забезпечення освітнього процесу на ОП сприяють формуванню і розвитку соціальних навичок (soft skills) для здобувачів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною є наявність певного дублювання НД каталогу вибіркових НД циклу професійної підготовки та їх змістовної наповненості, деякі НД є загальними та не враховують специфіки даної ОП, про що свідчить зміст ОК (у 2 семестрі пропонується 9 НД для вибору, з яких 6 НД є географічної спрямованості). ЕГ рекомендує внести зміни до каталогу вибіркових НД циклу проф.підготовки та їх змістовної наповненості з метою усунення певного дублювання НД та тем, що їх складають. Перелік ВК циклу загальної підготовки ускладнює процедуру вільного вибору та не дозволяє забезпечити формування особистої траєкторії навчання здобувача у повній мірі. ЕГ рекомендує робочій групі при удосконаленні ОП у 2024 р. переглянути структуру ОП на предмет унормування переліку ВК вільного вибору циклу загальної підготовки. Задля забезпечення повноцінного досягнення ПРН20 ЕГ рекомендує перенести вибіркову НД «Основи наукових досліджень» до складу обов'язкових. Матриця відповідності обов'язкових ОК і ПРН в ОП містить недоліки та потребує коригування та узгодження з РП НД. В ряді ОК, зокрема ОК13, ОК16, ОК8, ОК14, ОК9, ОК12, спостерігається часткове дублювання тем. ЕГ рекомендує переглянути РП НД з метою усунення дублювання змісту ОК. Об'єкт вивчення ОП містить додавання до визначеного в Стандарті ВО категорії «готельно-ресторанний сервіс», що не є вірним по суті і потребує приведення його у відповідність до понятійно-категоріального апарату туризмології. Також, зміст ОП потребує вдосконалення в частині набуття компетентностей із застосування інформаційних та інноваційних технологій, навичками з яких має оволодіти сучасний фахівець туристичного бізнесу задля забезпечення досягнення ПРН9, ПРН10. Рекомендовано при оновленні наступного року вдосконалити зміст ОК ОП більш широким представленням навчального контенту, що забезпечує поглиблене вивчення сучасних ІКТ в турсфері в частині оволодіння навичками роботи із програмними продуктами професійного спрямування (напр. Poster POS, Servio, Amadeus, Sabre, QGIS та ін.).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На підставі аналізу обсягу ОП, окремих ОК, змісту і структури ОП, стану і можливостей практичної підготовки здобувачів ВО, формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття соціальних навичок, враховуючи інформацію, отриману під час зустрічей з керівництвом ЗВО, НПП, здобувачами та роботодавцями ЕГ відзначає повну відповідність ОП "Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг" спеціальності 242 Туризм за підкритеріями 2.1, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, та часткову узгодженість за підкритеріями 2.2, 2.3, 2.4.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Процедури вступу до ЗВО і на ОП є чіткими та прозорими. Правила прийому на навчання за ОП є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання до ЗВО "Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича" на 2023 рік розміщені на веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/khwvu>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ЗВО дозволяють вступати на навчання за ОП особам з повною загальною середньою освітою, тобто за наявності атестата про ПЗСО. Відповідно до Правил прийому до ЗВО 2023 року обов'язковими предметами НМТ були Українська мова (0,4), Математика (0,3), Іноземна мова (на вибір, ваговий коефіцієнт 0,5), що відповідає профілю ОП. Також на навчання для здобуття ступеня бакалавра зі скороченим строком навчання з урахуванням вимог стандартів вищої освіти до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності та обсягу кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, можуть прийматися особи на основі ОКР молодшого спеціаліста (НРК5). Правила прийому відповідають стандартам та враховують особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО надає чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти. Правила регламентуються «Положенням про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів у ЧНУ» (<http://surl.li/lhwgc>) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ» (<http://surl.li/hikko>). Визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, здійснюється на підставі копії документа, що містить інформацію про здобуті результати навчання. На данній ОП прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було. У ЗВО діють чіткі і зрозумілі правила, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні доступні для всіх учасників ОП. На данній ОП прикладів академічної мобільності студентів не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО має наявний документ, щодо визначення результатів неформальної освіти, а саме, «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної в системі формальної освіти) у ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<http://surl.li/kbbpn>). Щодо використання елементів неформальної освіти на данній ОП, був надан прилад проходження студенткою онлайн-курсу «Академія готельного господарства» (<http://surl.li/oprvcso>) і отримання нею додаткових балів під час вивчення дисципліни «Організація готельного господарства».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Веб-сайт ЗВО є дуже зручним для вступника, так як має наявну вкладку “Абітурієнту”, яка містить в собі всі необхідні дані щодо вступу. Тим самим, робить процедуру ознайомлення з університетом та пошуком необхідної інформації для вступника більш зрозумілою та комфортною. ЗВО веде співпрацю з освітніми центрами “Донбас-Україна” та “Крим-Україна”, що є позитивною практикою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною є відсутність практики реалізації міжнародної академічної мобільності для студентів. Рекомендація: збільшити рівень заохочення (зацікавленості) студентів до участі у програмах академічної мобільності. А саме, проводити більше презентацій та тренінгів, які пов'язані з можливостями мобільності для даної ОП, відкритих зустрічей зі студентами інших ОП, які попередньо навчалися за програмами мобільності, які допоможуть студенту брати участь в програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП відповідає рівню “В” за Критерієм 3. Правила прийому та правила перезарахування результатів навчання є чіткими та зрозумілими, не містять жодних обмежень чи дискримінаційних положень. Під час проведення експертизи не було виявлено жодних серйозних недоліків. Скарг щодо процедури визнання результатів навчання та доступу до неї під час проведення онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами не було виявлено.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання та викладання регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/hikof>) і сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. За кожним ОК ОП у робочих програмах і силабусах (<http://surl.li/fhlvq>) вказуються форми і методи викладання (наприклад, <http://surl.li/qlxlk>). У процесі викладання використовуються проблемні ситуації, робота в групах, бінарні лекції (ОК20, ОК21, ОК26 та вибіркові ОК «Маркетингові комунікації в туризмі», “Кулінарна географія” - <http://surl.li/mrggb>), що підтверджено на зустрічах 3 та 4. Студенти під час зустрічі 4 підтвердили, що ЗВО забезпечує вільний вибір тем наукових робіт, можуть вільно обирати теми курсових робіт та кваліфікаційної роботи, наукових керівників, місця проходження виробничої і практики, що загалом відповідає принципам академічної свободи. Основними формами навчання виступають лекційні та практичні заняття, а також самостійна робота. Двічі на рік проводиться анкетування студентів, однією з цілей якого є визначення задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання. За результатами опитування 91,7% студентів географічного факультету, на якому реалізується ОП, зазначили, що загалом задоволені методами викладання фахових навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/zwQyfoXn>). А за результатом опитування, організованого Центром забезпечення якості вищої освіти ЧНУ (<http://surl.li/jdget>), 98,1% здобувачів, які навчаються на цій ОП, відповіли позитивно на питання, чи здійснюється вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/nmsyi>). Відтак, форми та методи навчання в межах ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертною групою дистанційно встановлено, що учасники освітнього процесу мають доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах кожної ОК. На сторінках кафедр ЧНУ ім. Ю. Федьковича, а також та платформі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua>), представлено робочі програми та силабуси всіх дисциплін, які викладаються в університеті (наприклад, <http://surl.li/fhlvq>), в яких наведено мету та предмет ОК, її структуру, пререквізити, результати вивчення, перелік компетентностей, методи навчання, форми контролю, критерії оцінювання, порядок визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти. На сайті ЗВО розміщений розклад занять до яких студенти мають вільний доступ (<http://surl.li/qmcic>). За результатами опитування 94,2% студентів географічного

факультету, на якому реалізується ОП, зазначили, що їм в повній мірі зрозумілі критерії оцінювання з фахових навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/zwQufoXn>). ЕГ винесла, що здобувачі освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання, що підтверджено під час зустрічі 4.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО пересвідчилася, що для здобувачів створюються достатні умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Після вивчення відомостей СО було виявлено, що студенти беруть участь в науково-практичних конференціях (<http://surl.li/afyib>, <http://surl.li/nbyze>). Заявлені на кафедрі напрями наукових досліджень відображені в тематиці КР та курсових робіт (<http://surl.li/fgosz>). Доказом поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП є наявність на випусковій кафедрі навчально-прикладного туристично-екскурсійного гуртка СІМ ПАГОРБІВ (<http://surl.li/pgwrl>), діяльність якого заснована на органічному зв'язку теоретичного та практичного навчання, науково-дослідної роботи здобувачів. НПП публікують дослідження у виданнях, індексованих у міжнар. наукометр. базах Scopus і WoS, фахових виданнях, монографіях, матеріалах наукових конференцій (<http://surl.li/ncbvc>). Викладачі заохочують студентів до спільних наукових досліджень, публікують наукові праці спільно із студентами.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Після вивчення відомостей про СО ОП, інформації, яка знаходиться на офіційному веб сайті ЧНУ ім. Ю. Федьковича та після зустрічі 3, ЕГ дійшла до висновку, що викладачі періодично оновлюють зміст своїх ОК, підставою для чого можуть бути результати проходження онлайн-курсів, стажувань в рамках міжнародних проєктів, участі в рекламно-інформаційних турах. Наприклад, Круль Г.Я. за результатом навчання онлайн-курсу «Академія готельного господарства», організованого Агенцією регіонального розвитку Закарпатської області (<http://surl.li/pezkj>) внесла зміни в ОК20, ОК21, ОК26, ОК27; Скутар Т.Д. за результатом стажування за програмою ERASMUS+ (<http://surl.li/ncssy>) оновила ОК32, Андрусак Н.П. за результатом участі в рекламно-інформаційних турів підприємства «БУКТРЕВЕЛ», де вона є співвласницею, оновила ОК29 тощо. Окрім участі в міжнародних проєктах та підвищення кваліфікації, підставою для оновлення РП виступали проведені на кафедрах ЗВО наукові дослідження, опитування стейкхолдерів і здобувачів, що знайшло підтвердження під час зустрічей з ними.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Згідно відомостей про СО та за результатами зустрічей 3,8 відділ міжнародних зв'язків та випускова кафедра залучає викладачів та студентів до міжнародних освітніх програм (<http://surl.li/llbkt>), надають рівні можливості щодо міжнародної мобільності відповідно до Положення (<http://surl.li/qmfvm>). Здобувачі та НПП мають доступ до реферативних баз даних Scopus, Web of Science, повнотекстової бази даних JSTOR Archive Journals, Springer Nature, а також до Cambridge University Press (<http://surl.li/ahgqs>). Також бібліотека університету пропонує студентам та працівникам ЧНУ електронну доставку документів з інформаційних платформ видавництва Springer Nature та Wiley (на період тестового доступу) (<http://surl.li/afwos>). Викладачі ОП проходять навчання за міжнародними програмами підвищення кваліфікації та приймають участь у міжнародних заходах: Аніпко Н.П. (<http://surl.li/ncdpm>), Андрусак Н. П. (<http://surl.li/mrggb>), Бучко Ж.І. (<http://surl.li/klcku>), Скутар Т.Д. (<http://surl.li/ncssy>). Здобувачі ОП мають можливість проходити виробничу практику за кордоном завдяки договорам про співпрацю з Тревел Стаді Ворк (<http://surl.li/mrdvs>), Академією проф. освіти «Меркур» (<http://surl.li/mrdyw>). Згідно відомостей про СО та за результатами зустрічі 8, студенти проходили стажування в Болгарії, Туреччині, Греції тощо. Виходячи з цього, навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильних сторін не виявлено. Позитивною практикою є проведення бінарних лекцій з професіоналами-практиками туристичного бізнесу в межах професійно-орієнтованих дисциплін (напр., “Організація готельної справи”, “Організація ресторанної справи”, “Технологія послуг гостинності”).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною є пасивна участь випускової кафедри в міжнародних наукових проєктах (наприклад, Erasmus+, Jean Monnet) та програмах транскордонного співробітництва. Рекомендовано в 2024-2025 н.р. викладачам випускової кафедри провести моніторинг можливих партнерів та сформулювати заявки на участь в міжнародних проєктах, наприклад Jean Monnet. Також, зважаючи на запит здобувачів по результатам опитування на викладання НД англійською мовою, та враховуючи наявність на випусковій кафедрі викладачів, які володіють англійською мовою на рівні B2, рекомендовано в 2024-2025 році запровадити на ОП білінгвальні освітні компоненти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла до висновку, що форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, повністю відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачам ОП своєчасно надається повна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, критеріїв оцінювання за кожною ОК. ЗВО створює достатні умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП згідно з вимогами цілей ОП, використовує сучасні практики під час розробки та вдосконалення ОП. Викладання і навчання за ОП відбувається з урахуванням наукових досягнень і сучасних практик у галузі туризму. Таким чином, підкритерії 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 цілком відповідають вимогам, підкритерій 4.5 – частково, що підтверджує загалом відповідність Критерію 4 рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та вимоги до критеріїв оцінювання регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<http://surl.li/hikof>), «Додатком до Положення... в частині проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів із застосуванням дистанційних технологій навчання» (<http://surl.li/ltqhn>), «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ» (<http://surl.li/mewvi>) і є чіткими та зрозумілими. Інформація про форми контрольних заходів доводиться викладачами на першому занятті. В щорічно оновлених робочих програмах ОК ОП, розміщених на сайті ЗВО, представлений розподіл балів, які отримують студенти - наприклад, ОК «Технологія послуг гостинності» (<http://surl.li/qmidp>), ОК «Міжнародний туризм» (<http://surl.li/qmiex>), ОК «Етнокультурний туризм» (<http://surl.li/qmigq>). Кафедрою розроблені Критерії оцінювання за основними видами робіт та формами контролю для спеціальності 242 Туризм (<http://surl.li/pgseu>). Поточний контроль здійснюється у формах опитування, тестування, презентацій, виконання індивідуальних та групових творчих завдань, кейс-методу, участі у рольових іграх, в межах ОК Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – фронтального опитування, тестів з аудіювання та читання, завдань для перевірки усного та писемного мовлення. В 2023 році запроваджено цифрові відомості, але поки для 1 курсу. Університет також періодично проводить зріз залишкових знань студентів (<http://surl.li/qmint>). За результатами опитування 97,6% студентів географічного факультету, на якому реалізується ОП, зазначили, що їм завчасно ознайомлюють з критеріями оцінювання, а 92,2% задоволені об'єктивністю оцінювання контрольних заходів (<https://cutt.ly/zwQyfoXn>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За даною ОП прийнята форма атестації – публічний захист кваліфікаційної (бакалаврської) роботи та атестаційний екзамен. Така форма атестації здобувачів ВО у повному обсязі забезпечує загальні та спеціальні (фахові) компетентності за спеціальністю, визначених Стандартом ВО, повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти. На підставі Положення «Про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича» (<http://surl.li/hikof>) та «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» випускова кафедра розробила Програму комплексного атестаційного екзамену (<http://surl.li/pgsuf>) і Методичні рекомендації до написання та захисту кваліфікаційної роботи (<http://surl.li/pgsse>). Як правило, вибір теми наукового дослідження відбувається на третьому курсі при підготовці до написання курсової роботи. Бакалаврська робота є логічним продовженням попереднього наукового вишукування. Об'єктом дослідження в бакалаврській роботі є країна, регіон або туристична дестинація, види туризму, туристичні потоки, окреме туристичне або готельно-ресторанне підприємство. За наявності істотних ознак плагіату бакалаврська робота до розгляду не приймається, коли показник оригінальності тексту складає менше 35%.

Згідно методичних рекомендацій електронний варіант бакалаврських робіт повинен виставлятися на офіційному сайті випускової кафедри (кафедри географії та менеджменту туризму) та подаватися до репозитарію університету.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів в ЧНУ врегульована (п. 3.8-3.9; <http://surl.li/mcwvi>). Свою обізнаність та інформованість стосовно механізму проведення контрольних заходів продемонстрували здобувачі і на зустрічах фокус-груп з ЕГ. Практикується також збір інформації щодо об'єктивності екзаменаторів. За результатами онлайн-опитування, на думку 93% студентів географічного факультету, на якому реалізується ОП, викладач об'єктивно та прозоро оцінював їхні знання (<http://surl.li/fqqt0>). Результати опитування обговорюються на засіданнях Вченої ради географічного факультету (<http://surl.li/afktt>). У ЗВО діє «Положення про апеляцію на результати підсумкового контролю» (<http://surl.li/lhwgn>), що врегульовує питання оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Результати зустріч 4,5 дають підстави ЕГ дійти до висновку, що здобувачі володіють необхідною інформацією щодо реалізації свого права на апеляцію результатів підсумкового контролю. Випадків оскарження результатів або повторного проходження контрольних заходів серед здобувачів даної ОП не виявлено. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів прописано у «Положенні про засади безконфліктних ситуацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу» (<http://surl.li/hilbh>), яке теж знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО. У разі конфліктної ситуації здобувач може звернутися до студентського парламенту або скористатися електронною скринькою довіри, посилення на яку розміщено на сайті ЧНУ (<http://surl.li/aeufc>). З моменту впровадження ОП конфліктні ситуації зафіксовані не були.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО носять системний та комплексний характер. У ЗВО діють рад нормативних документів, що встановлюють політику, стандарти, процедури дотримання академічної доброчесності: Статут ЧНУ (<http://surl.li/kinhr>), Етичний кодекс (<http://surl.li/klphb>; зі змінами <http://surl.li/loggf>), «Правила академічної доброчесності» (<http://surl.li/klphj>), «Положення про виявлення і запобігання академічному плагіату» (<http://surl.li/klpho>), «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності...» (<http://surl.li/hilgn>). Обов'язковим елементом РП є пункт про необхідність дотримання здобувачами принципів академічної доброчесності. ЗВО забезпечує популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів ВО (<http://surl.li/affzl>). За результатами зустріч 3,4 та резервної зустрічі з'ясовано, що на наявність плагіату перевіряються: курсові роботи, завдання студентів, завантажені в Moodle (автоматично, по внутрішній університетській базі), та кваліфікаційні роботи (з використанням системи UNICHECK, яка імплементована в систему електронного навчання Moodle). Наукові роботи здобувачів та НПП в університетських наукових збірниках та журналах, а також навчальні та науково-методичні праці НПП ЗВО (що вимагають рекомендації вченої ради факультету/університету (<http://surl.li/gnenn>)) обов'язково перевіряються на наявність плагіату. В рамках реалізації ОП випадки порушення академічної доброчесності не були зафіксовані.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною є імплементація системи перевірки плагіату в систему електронного навчання Moodle, що дозволяє автоматично зручно і оперативно перевіряти текст курсових робіт та всіх поточних завдань здобувачів. Позитивною практикою є уніфікація робочих програм та силабусів, де здобувачі отримують вичерпну інформацію щодо форм контролю, критеріїв оцінювання та політики навчальної дисципліни.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін не виявлено. В рамках удосконалення системи оцінювання здобувачів вищої освіти ЕГ пропонує в 2024 році провести на випусковій кафедрі методичний семінар щодо доцільності відмови від усної форми проведення екзаменів та переходу до виключно письмової форми, як найбільш об'єктивної форми контролю перевірки набутих компетентностей, незважаючи на той факт, що результати опитування здобувачів показують задоволеність існуючою системою оцінювання знань.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ дійшла до висновку, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти ОП, які оприлюднюються заздалегідь, є чіткими, зрозумілими і дозволяють встановити досягнення ПРН для окремого ОК. Форми атестації здобувачів вищої освіти ОП відповідають вимогам стандарту вищої освіти "Туризм" для першого рівня освіти. Правила проведення контрольних заходів є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, а також визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів. У ЗВО розроблено внутрішні політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які є зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, і вони їх послідовно дотримуються. ЗВО популяризує академічну доброчесність, використовує імплентований в Moodle Unicheck як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Таким чином, за критерієм 5 ОП відповідає встановленим вимогам, але за умови відсутності елементів інноваційності, ЕГ доходить висновку, що ОП відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До викладання на ОП залучені викладачі кафедри географії та менеджменту туризму, а також НПП з інших структурних підрозділів. Згідно матеріалів справи (табл. 2) до викладання на ОП задіяно 21 НПП, з яких три викладача є докторами наук, 18 - кандидатами наук. Освітній процес забезпечують спеціалісти з високою професійною кваліфікацією, який базується на великому досвіді науково-педагогічної роботи (середній стаж педагогічної роботи НПП - 22 роки). Викладачі випускової кафедри є авторами або співавторами фахових підручників або навчальних посібників, мають публікації в журналах наукометричних баз даних Scopus або Web of Sciences. У той же час Король О.Д., Скутар Т.Д., Іванунік В.О., Брик С.Д. не мають наукових публікацій, пов'язаних з обов'язковими ОК, які вони забезпечують.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відбір викладачів для забезпечення викладання за даною ОП відбувається на основі Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<http://surl.li/kpvun>). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП, а також відповідність НПП дисципліні оприлюднюються у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://surl.li/meikk>). Наприклад, на конкурсі (з 09.11.2023 до 08.12.2023) на заміщення вакантної посади доцента кафедри географії та менеджменту туризму до кандидатів було висунуто такі вимоги до претендента: науковий ступінь кандидата наук та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри, стаж роботи на науково-педагогічних посадах не менше 5 років, не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні 5 років, визначених у п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Дія цього положення була підтверджена на зустрічах 3,8. Таким чином, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно залучає роботодавців до організації ОП. В ЧНУ на рівні університету та факультетів діють Ради стейкхолдерів (<http://surl.li/jdiin>, <http://surl.li/lrvvo>, <http://surl.li/kquju>). Саме за їх рекомендацією у варіативній частині циклу загальної підготовки запропоновані Іноземні мови (за професійним спрямуванням) (3 кредити, 5-й, 7-й семестри), що забезпечує неперервність вивчення іноземних мов упродовж 1, 2, 3, із подальшим продовженням у 5, 7-8-му семестрах. Також враховано пропозицію розділити ВК Готельно-ресторанний практикум на окремі навчальні дисципліни Готельний практикум та Ресторанний практикум (<http://surl.li/mouyd>). На зустрічі 6 роботодавці підкреслили системний характер їх взаємодії з випусковою кафедрою, зокрема, вони надають можливість здобувачам пройти на їх базі виробничу практику (відповідно до угод <http://surl.li/ehatu>), а також проводять студентам екскурсії по своїм підприємствам (<http://surl.li/mrggb>). З метою покращення рівня та якості

підготовки фахівців на ОП, випускова кафедра розробила та розмістила на своїй сторінці (<http://surl.li/mvbw>) анкету для роботодавців (<http://surl.li/obvlq>), але на зустрічі 2 зазначено, що поки ніхто нею не скористався.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО за відповідною ОП активно використовує науковий та виробничий потенціал практиків, експертів у галузі туризму для проведення бінарних лекцій, практичних занять, участі у складі ЕГ при проведенні атестації, що висвітлюється в новинах кафедри (<http://surl.li/mrggb>) і факультету (<http://surl.li/afktt>). Для викладання обов'язкових та вибіркових ОК залучаються представники туристичного бізнесу (Аніпко Н., Андрусяк Н.), сертифіковані екскурсоводи (Іванунік В., Круль Г.), представники профільних ГО (Лелюк О.В., Скрипник В.В.). У процесі спілкування ЕГ зі здобувачами, гарантом та власне роботодавцями простежується позитивний досвід їх залучення до аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації (професійне зростання) викладачів є невід'ємною частиною Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті (<http://surl.li/hjahp>). Згідно з «Положенням про підвищення кваліфікації» (<http://surl.li/hiljn>) НПП можуть підвищувати кваліфікацію різними формами, видами, наприклад, шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, а також шляхом інформальної освіти. Обсяг підвищення кваліфікації ЧНУ протягом 5 років не може бути меншим ніж 6 кредитів ЄКТС. НПП ЧНУ, який працює на постійній основі, за суміщенням або за сумісництвом може підвищувати свою кваліфікацію на навчальній/науковій базі ЧНУ. В ЧНУ в 2023 р. було організовано курс підвищення кваліфікації молодих науковців і викладачів, який успішно пройшла асистент випускової кафедри Смик О.С. (<http://surl.li/qokkg>). Інші НПП випускової кафедри проходили стажування в інших ЗВО (Король О.Д., Круль Г.Я., Заячук О.Г., Іванунік В.О., Кілінська К.Й.), за кордоном, у тому числі за програмами ERASMUS+ (Скутар Т.Д., Андрусяк Н.С., Аніпко Н.П., Брик С.Д.), а також проходили онлайн-курси, що підтверджено сертифікатами сертифікатів (Круль Г.Я., Бучко Ж.І.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Статутом (Р. 7; <http://surl.li/kinhr>), Колективним договором (пп. 1.7, 1.21, Додаток 5; <http://surl.li/kpyls>) та «Положенням про рейтинг викладачів ЧНУ ім. Ю.Федьковича» (<http://surl.li/krynp>). При виплаті премій враховується якісне виконання працівниками університету трудових обов'язків, проявлена ініціатива, творчий підхід до праці. Викладачі, які за результатом рейтингу (складається двічі на рік <http://surl.li/anwld>) увійшли до списку TOP-20 асистентів, доцентів та професорів університету отримують надбавки до заробітної плати. Результати діяльності викладачів формують рейтинг кафедр університету. Представники перших двох третин кафедр підсумкового рейтингового списку отримують премію, яка розподіляється керівником підрозділу залежно від внеску викладача. Рейтинг також є підставою для додаткового преміювання викладачів, представлення їх до почесних звань. На зустрічі з ЕГ викладачі підтвердили факти преміювання за результатами рейтинга, а також навели приклади морального заохочення керівництвом викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною є залучення професіоналів-практиків до викладання декількох ОК ОП (ОК16, ОК17, ОК18, ОК24, ОК29), що підвищує рівень підготовки здобувачів. Позитивною практикою є активність викладачів, задіяних в ОП, щодо публікації монографій, підручників, навчальних посібників за тематикою закріплених за ними навчальних дисциплін. Також позитивною практикою є сформована в університеті система преміювання НПП за результатом їх наукової, викладацької та організаторської діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкою стороною є відсутність у окремих представників випускової кафедри наукових публікацій, пов'язаних з ОК, які вони забезпечують (Король О.Д. (ОК30), Скутар Т.Д. (ОК34), Іванунік В.О. (ОК22), Брик С.Д. (ОК19)), що інколи разом з відсутністю відповідної кваліфікації ставить під сумнів професійну компетентність викладача по цим ОК. ЕГ рекомендує випусковій кафедрі внести в індивідуальні плани викладачів на 2024 рік написання фахових статей на

тематику ОК, які за ними закріплені, а також розглянути можливість запрошення викладачів інших кафедр, для яких ці дисципліни є профільними.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла до висновку, що кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. Викладачі є авторами статей в наукометричних виданнях, а також монографій, навчальних посібників тощо. Процедура конкурсного добору НПП є чітко визначеними і прозорими, дозволяють забезпечити високий рівень професіоналізму викладачів для реалізації ОП, але при закріпленні викладачів за ОК не враховуються наукові публікації. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, в якості керівників виробничої практики, членів ЕК та як експертів при удосконаленні змісту ОП. ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків та інших експертів зі сфери туризму у формі лекцій (зокрема, бінарних), зустрічей, практичних занять. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, створює умови для проходження закордонних стажувань з метою підвищення кваліфікації, організовує підготовку та проведення курсів для молодих викладачів. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності через розроблену щосеместрову систему преміювання НПП. Таким чином, підкритерії 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 цілком відповідають вимогам, підкритерій 6.1 – частково, що підтверджує загалом відповідність Критерію 6 рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Навчально-методичне забезпечення та бібліотека задовольняють потреби здобувачів та забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. ОП достатньо забезпечена навчальними та поза навчальними приміщеннями, що підтвердили на онлайн-зустрічі здобувачі ОП. У користуванні здобувачів є навчальні лабораторії: симуляції туристичної ситуації, ресторанного обслуговування та устаткування, навчально-наукова лабораторія регіонального дослідження туристичної інфраструктури та рекреаційних ресурсів з відповідним обладнанням (<http://surl.li/peyvt>). У всіх корпусах ЗВО обладнані точки доступу до Інтернет-мережі EDUROAM. Практична підготовка здобувачів даної ОП забезпечується на базі студентських практик «Мигове» (<http://surl.li/ehatu>). Умови проживання у гуртожитках є задовільними. Послуги проживання у гуртожитку надаються всім інгороднім здобувачам. В університеті функціонує платформа дистанційного навчання MOODLE (<https://moodle.chnu.edu.ua>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до комп'ютерних класів, навчальних лабораторій та інших відповідних інфраструктур та інформаційних ресурсів, які необхідні для навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Є наявність електронної бібліотеки (<http://surl.li/nqsjm>), яка надає безоплатний доступ здобувачам та викладачам до ресурсів інформативно-наукової бази, яка потрібна для навчання та наукової діяльності. Вся інформація була підтверджена на онлайн-зустрічах зі стейкхолдерами.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відповідно до Статуту (<http://surl.li/kinhr>) університет забезпечує здобувачам вищої освіти безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту. На початку кожного навчального року студенти проходять інструктаж щодо дотримання правил техніки безпеки, зокрема на лабораторних і практичних заняттях, під час навчальних і виробничих практик, що було підтверджено на онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами. У будівлі факультету наявне укриття, яке має достойне оздоблення. В ЗВО наявні «Правила внутрішнього трудового розпорядку в ЧНУ» які регламентують право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насилья

(<http://surl.li/lrucu>). На сайті університету та на інфостендах у доступних місцях наведені Пам'ятки щодо дій учасників освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій (<http://surl.li/lruge>). В ЗВО функціонує Служба охорони праці та радіаційної безпеки (<http://surl.li/kswvt>); Соціально-психологічний центр (<http://surl.li/grbxs>). Безпека корпусів і території університету контролюється камерами спостереження, службою охорони, черговими на території корпусів. В ЗВО діє профспілкова організація студентів (<http://surl.li/lruvq>), студпарламент (<http://surl.li/leedx>), волонтерський штаб (<http://surl.li/mdhvj>), Центр культури і дозвілля (<http://surl.li/kiwgc>). Географічний факультет має студентський простір «Екватор», де здобувачі у позанавчальний час відпочивають, спілкуються, проводять студентські заходи (<http://surl.li/nbyqo>). У студмістечку (<http://surl.li/lrttu>) є 6 гуртожитків, діє медпункт, стоматкабінет, кафе, 4 актові зали, студентський клуб. Їдальня на території ЗВО відсутня. Для відпочинку та фізичного розвитку здобувачів в ЗВО діє фізкультурно-оздоровчий комплекс (5 спортивно-тренажерних залів, зал лікувальної фізкультури, 2 волейбольних, баскетбольних, гандбольних майданчики, 2 футбольні поля та тенісний корт). Під час онлан-зустрічі було перевірено умови, які створені та надаються здобувачам ОП та можна затвердити, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Переважну більшість інформації учасники освітнього процесу отримують через офіційний сайт ЗВО (<https://www.chnu.edu.ua>), факультету (<http://geo.chnu.edu.ua>), кафедри (<http://www.geotour.chnu.edu.ua>). Створені сторінки в соцмережах Facebook (<http://surl.li/kthwb>, <http://surl.li/ntkfs>, <http://surl.li/afkyu>, <http://surl.li/ntkfy>) та Instagram (<http://surl.li/ntkhp>, <http://surl.li/ntkjs>), офіційні канали комунікації зі студентами (https://t.me/chnu_1875, https://t.me/geo_family_prof) та групи із викладачами у Viber і Telegram, що забезпечують зв'язок між здобувачами і викладачами, керівництвом факультету та університету. У ЗВО консультативну та соціальну підтримку надають Відділ з виховної роботи та гуманітарної освіти (<http://surl.li/mdjek>) та Соціально-психологічний центр (<http://surl.li/grbxs>). Соціальну підтримку також реалізовує профспілка студентів (<http://surl.li/lruvq>) через електронну Скриньку довіри (<http://surl.li/aeufc>) та скриньку, розташовану в корпусі факультету. Органи студентського самоврядування (<http://surl.li/leedx>) долучені до захисту прав та інтересів здобувачів, проблем їх навчання, побуту та дозвілля і забезпечують зворотний зв'язок з адміністрацією університету та факультету. Відбуваються регулярні зустрічі деканату зі здобувачами та їх представниками (<http://surl.li/otnry>, <http://surl.li/otnuf>, <http://surl.li/otnwm>). З боку ЗВО щосеместрово проводяться анонімні опитування щодо рівня задоволеності здобувачів (<http://surl.li/apsuf>). На онлайн-зустрічах зі стейкхолдерами експертна група переконалась, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та рівень задоволеності здобувачів був задовільний. Це ж підтверджують анонімні опитування, які проводяться на регулярній основі у ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для осіб з особливими освітніми потребами у «Правилах прийому до ЧНУ у 2023 р.» (<http://surl.li/khwvu>) прописані спеціальні умови вступу. Розроблений «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги» (<http://surl.li/lrvdz>). У Статуті ЗВО (<http://surl.li/kinhr>) передбачає створення необхідних умов для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/hikof>) вони мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я. Для бажаючих в університеті функціонує платформа дистанційного навчання MOODLE (<https://moodle.chnu.edu.ua>). Приміщення ЗВО доступні для осіб з інвалідністю та представників маломобільних груп населення. Для осіб з обмеженими можливостями пересування на географічному факультеті встановлені пандуси. Для незрячих осіб на поверхах є таблички з використанням шрифту Брайля. На даній ОП не було зазначено осіб з обмеженими можливостями. Для осіб із дітьми передбачений індивідуальний графік навчання з використанням платформи MOODLE. Був надан приклад студентки, яка навчається за індивідуальним графіком впродовж 2-х років (<http://surl.li/oqdqr>, <http://surl.li/oqdql>). Так само, на онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами інформація була підтверджена та було зазначено, що також на ОП навчаються здобувачі-ВПО, здобувачі-сироти, здобувачі-учасників бойових дій та інші представники групи осіб з особливими освітніми потребами, що свідчить про те, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, що навчаються за ОП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Чіткі і зрозумілі принципи політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій прописані в Етичному кодексі ЗВО (<http://surl.li/klphb>; <http://surl.li/loggf>), у «Правилах академічної доброчесності» (<http://surl.li/klphj>) та

«Положенні про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<http://surl.li/hilbh>). Функціонує Комісія з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/hilgl>), на географічному факультеті – комісія з питань етики та академічної доброчесності (<http://surl.li/affzl>). В ЗВО діє «Антикорупційна програма на 2023-2025 рр.» (<http://surl.li/mcxam>). На веб-сайті ЗВО у вкладці «Запобігання корупції» (<http://surl.li/lofzv>) зазначені контакти уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції, куди можна повідомити про факти порушення антикорупційного законодавства. На географічному факультеті є фізична «Скринька довіри». Діє також електронна «Скринька довіри» (<http://surl.li/aeufc>). У ЗВО проводиться систематичний моніторинг корупційних проявів, дискримінації, сексуальних домагань шляхом анонімного опитування здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/apsuf>: «Молодь проти корупції», «Викладач очима студентів»). У ЗВО функціонує Соціально-психологічний центр (<http://surl.li/grbxs>). На даній ОП не виникало випадків застосування зазначених процедур. На онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено, що здобувачі проінформовані про політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій, тим самим можна зазначити, що інформація є доступною для всіх учасників освітнього процесу та здобувачі можуть послідовно дотримуватися процедур та політик під час реалізації даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: наявність бази студентських практик «Мигове», поруч з гірськолижним туристичним комплексом у Буковинських Карпатах; туристична інфраструктура в межах ЗВО (Резиденція митрополитів Буковини і Далмації - об'єкт ЮНЕСКО), яка залучається до навчально-практичної підготовки здобувачів; наявність навчальних лабораторій симуляції туристичної ситуації, ресторанного обслуговування та устаткування, навчально-наукова лабораторія регіонального дослідження туристичної інфраструктури та рекреаційних ресурсів з відповідним обладнанням. Добре обладнане укриття; дуже зручний веб-сайт університету; розвинені соціальні мережі; значний бібліотечний фонд (2 724 935 примірників).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Значних недоліків та слабких сторін виявлено не було.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП відповідає рівню «В» за Критерієм 7 за всіма підкритеріями. Матеріально-технічне забезпечення цілком відповідає вимогам і є достатнім для реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ЧНУ процедури розробки, затвердження, моніторингу та перегляду ОП визначені такими положеннями, як: "Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ ім. Ю.Федьковича", "Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича", "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича" (<http://surl.li/qigwk>). ЗВО щорічно здійснює моніторинг і періодичний перегляд ОП за участю здобувачів ВО, стейкхолдерів та інших зацікавлених осіб, оновлення ОП відбувається один раз на рік, або частіше в разі змін у законодавстві, або за необхідності. У ЗВО сформована та діє система проведення комплексного моніторингу якості освітньої діяльності та підготовки фахівців, координацію дій якого здійснює Центр забезпечення якості вищої освіти ЗВО (<http://surl.li/jdget>). Процес розроблення, моніторингу та оновлення ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг» здійснюється проектною групою на чолі з гарантом за участю стейкхолдерів, а саме здобувачів, роботодавців, НПП з числа групи забезпечення ОП. ОП затверджується рішенням ВР ЗВО. Під час спілкування з фокус-групами встановлено, що моніторинг ОП здійснюється 1 раз на рік з метою встановлення її відповідності сучасним вимогам щодо якості ВО, ринку праці, законодавства, стейкхолдерів. Відповідно до цього приймається рішення щодо змін в ОП. У 2022 р. та 2023 р. відбувся активний процес перегляду та обговорення ОП

(<http://surl.li/ejatq>). Останні зміни в ОП здійснено у 2023 р., за результатами проведеного моніторингу. Проект оновленої ОП було винесено на Громадське обговорення (<http://surl.li/ejatq>), результати якого було розглянуто проектною групою та враховано в ОП. Аналітичний звіт про результати громадського обговорення проекту змін до ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» (<http://surl.li/moyni>) та внесення відповідних змін розміщується на сайті кафедри географії та менеджменту туризму (<http://surl.li/ejatq>). Оновлена ОП введена в дію Наказом 83 від 28 лютого 2023 р. (<http://surl.li/mndga>) й впроваджена у навчальний процес з 1 вересня 2023 р. Водночас ЕГ рекомендує активніше залучати до опитування стосовно обговорення якості ОП і роботи проектною групи щодо удосконалення ОП та ОК студентську спільноту з метою отримання зворотного зв'язку від здобувачів, що навчаються на ОП. В цілому, ЕГ зазначає, що ЗВО забезпечено публічність інформації про ОП, результати розміщено на сайті ЗВО та кафедри (<http://surl.li/cplzy>, <http://surl.li/mgsca>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ЗВО здобувачі залучаються до процедури перегляду та оновлення ОП шляхом проходження опитування. Отримані результати опитування обговорюються на засіданні кафедри, де приймається рішення щодо доцільності внесення запропонованих змін до ОП. Також, здобувачі залучаються до процесу періодичного перегляду ОП шляхом усних бесід з гарантом та членами проектною групи. Опитування проводиться на загальноуніверситетському рівні, факультетському, та на рівні кафедри (<http://surl.li/jdget>). На сайті кафедри, факультету та ЗВО розміщено результати цих опитувань (<http://surl.li/nbyqo>, <http://surl.li/apsuf>, <http://surl.li/mbzkn>). Під час онлайн-зустрічі з представником студентського самоврядування з'ясовано, що здобувачі беруть безпосередню участь у процесі формування внутрішнього забезпечення якості ОП. Представники студентського самоврядування входять до складу ВР ЗВО та факультету, під час яких відбувається обговорення та затвердження ОП. На онлайн-зустрічі здобувачі ВО підтвердили проходження опитувань наприкінці кожного семестру. Крім того, вони залучаються до проведення як формальних, так і неформальних соціологічних опитувань, що дозволяє враховувати думки та побажання студентів щодо оновлення та вдосконалення ОП. Однак, під час зустрічі зі здобувачами освіти, ЕГ не вдалось почути від студентів підтвердження щодо їх участі в засіданнях кафедри. Зі слів гаранта ОП, здобувачі ВО долучені до забезпечення якості освіти, через різні форми анкетувань (<http://surl.li/jdget>) та участі в обговореннях ОП (протокол № 2 від 19.12.2022 р. засідання проектною групи, <http://surl.li/ejatq>). Таким чином, ЕГ зазначає, що представники студ.самоврядування беруть участь у процедурах ВЗЯ ОП шляхом внесення пропозицій щодо контролю за якістю навчального процесу, беруть участь у розробці документів, пов'язаних із студентським життям.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В ЧНУ проводиться робота щодо залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Під час перегляду ОП, роботодавці можуть надіслати свої пропозиції, щодо удосконалення ОП на електронну скриньку гаранта (<http://surl.li/ejatq>) та долучитися до процедури громадського обговорення. Залучення роботодавців до розробки та удосконалення ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» відбувається шляхом консультацій з членами проектною групи (<http://surl.li/mnncbz>), спільної участі у розширених засіданнях кафедри (<http://surl.li/ejatq>) та обговоренні змісту ОП (протокол №3 засідання проектною групи ОП від 22.12.2022, протокол №4 засідання проектною групи ОП від 29.12.2022). На сайті кафедри також розміщено опитування роботодавців щодо ОП метою якого є визначення напрямів удосконалення ОП (<http://surl.li/diitu>). Кафедра географії та менеджменту туризму, на якій реалізується ОП, тісно співпрацює з великою кількістю компаній туристичного та готельно-ресторанного бізнесу на базі договорів про співпрацю (<http://surl.li/ehatu>), серед яких "Каліпсо Тур ЮА", "ОЛДІ ТРЕВЕЛ", "Тревел Стаді Ворк", ТОВ «Зірка Буковелю», ТО "AGORA TOUR", ТОВ «ОЗЗІ ГРУП» та інші. Також на сайті кафедри розміщено анкету для роботодавців, де вони можуть дати зворотній зв'язок щодо наповнення ОП, ОК, змісту практик (<http://surl.li/mvbw>, <http://surl.li/obvlq>). На факультеті постійно функціонує Рада стейкхолдерів географічного факультету відповідно до Положення про Раду стейкхолдерів географічного факультету (протокол №15 від 25.06.2021 року), сформовано та реалізується План роботи Ради стейкхолдерів географічного факультету ЧНУ ім. Ю. Федьковича у 2023-2024 н.р. (<http://surl.li/kquju>). Роботодавці також залучаються до проведення практичних, бінарних занять, гостьових лекцій, даний факт був підтверджений під час зустрічі з роботодавцями. На зустрічі 6 роботодавці відзначили, що здобувачі ОП мають хороший рівень теоретичної підготовки, відпрацьовують практичні навички на заняттях та під час практики, та є конкурентоздатними на ринку праці. Виявлено зацікавленість з боку роботодавців у майбутніх випускниках ОП, після навчання здобувачі матимуть можливість працевлаштування на цих підприємствах. Присутні роботодавці висловили готовність подальшої співпраці для успішної реалізації цієї ОП. Важливо, що у складі НПП кафедри є викладачі, які мають практичний досвід у туристичному бізнесі. Водночас ЕГ рекомендує активніше залучати до анкетування і роботи у проектною групі щодо обговорення якості ОП роботодавців у співпраці зі здобувачами з метою отримання зворотного зв'язку та врахування їхніх пропозицій під час реалізації ОП, а також, враховуючи зазначені форми діяльності роботодавців із здобувачами, активніше залучати їх для викладання лекцій та практичних занять, як мінімум в межах ВК, що дасть змогу студентам вдосконалити набуття практичного досвіду та фахових компетентностей.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На рівні університету створена Асоціація випускників ЧНУ (<http://surl.li/lqopk>), в яку входять випускники географічного факультету. На даній ОП випускників ще немає. На рівні факультету проводяться зустрічі випускників (<http://surl.li/anvtg>), створена інтерактивна карта випускників (<http://surl.li/aflcw>). На сайті кафедри створено розділ, де висвітлюються видатні випускники кафедри (<http://surl.li/mvvbw>). Випускники кафедри залучаються до проведення практичних, бінарних занять та гостьових лекцій на ОП, організації практик для здобувачів ОП, даний факт був підтверджений на зустрічі зі стейкхолдерами, що свідчить про тісний взаємозв'язок з випускниками кафедри. Задля допомоги випускникам у працевлаштуванні на сайті кафедри у вкладці Абітурієнту та випускнику (<http://surl.li/mvvbw>) розміщено інформацію для випускників, а також для потенційних роботодавців щодо організації співпраці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ЗВО сформовано дієва п'ятирівнева система внутрішнього забезпечення якості освіти, що розподіляє повноваження та встановлює процедури, й регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ, Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ, Положенням про розроблення та реалізацію ОП ЧНУ (<http://surl.li/jdget>). В ЧНУ створено Центр забезпечення якості вищої освіти, завданням якого є проведення різних видів моніторингу: періодичного перегляду ОП, навчальних планів та навчально-методичного забезпечення; опитування, анкетування, інтерв'ювання здобувачів ВО, НПП, випускників та роботодавців щодо якості змісту ОП (<http://surl.li/jdget>). Результати моніторингу з відповідними рекомендаціями спрямовуються гаранту ОП. Окрім цього, виявлення недоліків в освітньому процесі здійснюється за допомогою систематичних анкетувань здобувачів ВО щодо якості ОП. За результатами анкетувань на засіданнях кафедри відбувається обговорення та реагування на виявлені недоліки. Під час онлайн-зустрічі 8 з керівником Центру внутрішнього забезпечення якості освіти, гарантом ОП, НПП та іншими стейкхолдерами, ЕГ мала можливість переконатися в ефективності функціонування цілісної структури ВСЗЯО, яка забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП. Перегляд ОП, обговорення на засіданнях проектної групи і кафедри проводиться регулярно, оновлення ОП відбувається як щорічно, так і за необхідності. Результати опитувань та аналітичні звіти розміщені у вільному доступі на сайті (<http://surl.li/nvtbq>). Виходячи зі спілкування з усіма стейкхолдерами, ЕГ дійшла висновку, що до думок, зауважень та рекомендацій кожної зацікавленої сторони дослухаються й беруть до уваги.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є первинною, тому зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, що мають братися до уваги, немає. Однак, під час зустрічі із адміністрацією ЗВО, гарантом та представниками інших структурних підрозділів ЕГ з'ясувала, що рекомендації та зауваження, що були надані під час акредитації інших ОП, враховуються у вдосконаленні освітнього процесу та діяльності ЗВО. Зокрема, були прийняті рішення про вдосконалення внутрішньої системи якості освіти, формування ІОТ здобувачів, навчально-методичного забезпечення ОК та ін. Офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності за ОП, що акредитується, не виявлено.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти ЧНУ охоплює процедури, що здійснює ЗВО, постійно вдосконалюється та прагне відповідати сучасним вимогам і потребам стейкхолдерів. Учасники академічної спільноти залучаються до процедур забезпечення якості вищої освіти шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів, а також проведення опитувань серед здобувачів ВО щодо виявлення зауважень, ступеня задоволення та формування пропозицій. Задля дотримання принципів забезпечення якості вищої освіти в Університеті створено Центр забезпечення якості вищої освіти. Формування ОП є результатом обговорень на засіданнях кафедри, Вченої та науково-методичної рад географічного факультету, вченої та науково-методичної ради ЧНУ ім. Юрія Федьковича. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності (<http://surl.li/kiler>), розроблено та затверджено Правила академічної доброчесності (<http://surl.li/klphj>), Положення про виявлення та запобігання плагіату (<http://surl.li/klpho>), що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. У ЗВО функціонує комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту. ЧНУ є учасником проекту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<http://surl.li/kiler>). В закладі проводяться просвітницькі заходи, спрямовані на підвищення рівня культури якості серед здобувачів та НПП, викладачі активно

популяризують принципи академічної доброчесності та культури якості освіти під час освітнього процесу, студентське самоврядування також долучається до розповсюдження серед здобувачів принципів та підвищення рівня культури якості. Потужним інструментом дотримання академічної доброчесності є використання сервісу UNPLAG від компанії Unicheck для перевірки кваліфікаційних робіт, наукових статей, монографій, навчальних посібників на плагіат. Сильною стороною є імplementований до системи Moodle модуль автоматичної перевірки студентських робіт на плагіат. У ЧНУ, на географічному факультеті, на кафедрі географії та менеджменту туризму постійно здійснюється всебічна популяризація академічної доброчесності серед студентів ОП, що підтверджено здобувачами на онлайн-зустрічах. Під час зустрічей з різними групами стейкхолдерів спостерігалася сформована культура якості, яка буде сприяти розвитку ОП "Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг".

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЧНУ сформовано культуру якості, сформовано дієву п'ятирівневу систему внутрішнього забезпечення якості освіти, створено Центр забезпечення якості вищої освіти, що сприяє розвитку ОП та освітньої діяльності. На факультеті сформовано тісний взаємозв'язок з випускниками кафедри та факультету, які залучаються до реалізації ОП: більшість представників роботодавців - фахівців сфери туризму та гостинності - є випускниками факультету, кафедра залучає їх до проведення практичних, бінарних занять та гостьових лекцій. Тим самим забезпечується наступність поколінь випускників всіх ОП, що реалізуються на випусковій кафедрі та формується культура майбутніх випускників ОП "Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг". Така співпраця позитивно впливає на формування у студентів бачення сучасних професійних компетенцій та вимог сучасного ринку праці. Сильною стороною є імplementований до системи Moodle модуль автоматичної перевірки всіх типів студентських робіт на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкими сторонами в контексті даного критерію є: слабо прослідковується співпраця зі здобувачами ВО щодо удосконалення ОП. ЕГ, рекомендує посилити співпрацю зі здобувачами ВО щодо їх участі в засіданнях кафедри та проектної групи впродовж наступних років. Процедура обговорення питань щодо модернізації та вдосконалення ОП з роботодавцями реалізується на ОП, проте рекомендовано формалізувати її з метою покращення практичної складової ОП із формуванням узагальненого переліку пропозицій та зауважень, систематичним проведенням фахових семінарів з роботодавцями, що сприятиме успішній взаємодії майбутніх випускників, здобувачів, роботодавців та НПП, а також сформує базис для перегляду ОП у майбутньому. Проекти до обговорення ОП розміщено на вкладці Навчання та освітні програми (<http://surl.li/ejatq>), де наведено електронну пошту гаранта ОП, на яку стейкхолдери можуть надсилати свої пропозиції щодо проекту змін до ОП. Задля оптимізації процесу обговорення ОП та отримання пропозицій від стейкхолдерів, ЕГ вважає за доцільне рекомендувати розмістити в цьому розділі активне посилання на гугл-форму для спрощення процедури збору пропозицій та максимального охоплення всіх зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освіти у контексті ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» є дієвою. Недоліки не є суттєвими. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволяють зробити висновок про відповідність ОП за всіма підкритеріями критерію 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО є наявні документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЗВО, а саме: «Статут університету» (<http://surl.li/kinhr>); «Колективний договір ЧНУ на 2022-2025 роки» (<http://surl.li/kpyls>), які відповідають чинним нормативно-правовим актам. Нормативні документи є легкодоступними для тих, чий права та

обов'язки вони регламентують. Наявні «Правила внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ» (<http://surl.li/lrucu>), які регламентують внутрішній розпорядок в ЗВО. Також наявні положення «Про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/hikof>), «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<http://surl.li/hjahp>), «Про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів» (<http://surl.li/lhwgc>), «Про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/jysgl>). Всі нормативні документи є доступними на веб-сайті університету у вкладці «Нормативні документи» (<http://surl.li/kiwxb>). Тому можна затвердити, що у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, та при проведенні онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено, що вони ознайомлені та знають про послідовність дотримання правил та процедур під час освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Перегляд та внесення змін до ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг» було оприлюднено (22.11.2022 р.) в «Новинах» на веб-сайті географічного факультету (<http://surl.li/mncan>) та на сторінці «Новини» кафедри географії та менеджменту туризму (<http://surl.li/mrggb>). До обговорення були долучені всі учасники освітнього процесу, стейкхолдери. Таблиця пропозицій (<http://surl.li/moyni>), рецензії, протоколи засідань та обговорень оприлюднені на веб-сторінці кафедри (<http://surl.li/ejatq>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформацію про ОП оприлюднено на веб-сайті географічного факультету в розділах «Абітурієнту» (<http://surl.li/affps>) «Спеціальності та освітні програми» (<http://surl.li/affjb>) та на офіційній веб-сторінці кафедри географії та менеджменту туризму (<http://surl.li/ejatq>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Діяльність ЗВО є прозорою та публічною. Нормативно-правові акти є легкодоступними для тих, чий права та обов'язки вони регламентують. Співпраця зі стейкхолдерами була підтверджена на онлайн-зустрічі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Значних недоліків та слабких сторін виявлено не було.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформація та нормативно-правові документи, що оприлюднюються, є достатніми для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити проінформований вибір щодо вступу на ОП, а майбутніх роботодавців - щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за даною ОП. Зазначені вище сильні сторони та позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за Критерієм 9 дозволяють зробити висновок про відповідність даної ОП рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОП_2020.pdf</i>	TyXDDHduTm/WY4465c9Dh6HvQozE4E+oXK6gH oeDnJ8=
Додаток	<i>Plan_hotel-tour_2020.pdf</i>	NcjFZgS8WYKALFVoQ/PSrx8XVnJV+DJKJe2FzIk/ ViE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сущенко Олена Анатоліївна

Члени експертної групи

Кравцов Сергій Станіславович

Бублей Софія Валеріївна